

Nom de l'assignatura: Filosofia de la cultura

Titulació: Humanitats

Tipus d'assignatura: Obligatòria

Crèdits: 6

Descripció/Objectius:

El terme de cultura es pot referir (a) a tot allò que diferencia els éssers humans de la natura; (b), a la manera particular que té una població, durant un temps, de realitzar la cultura en sentit (a); (c) al procés pel qual l'ésser humà transforma la seva condició a partir de l'exercici de les seves facultats, sobretot les més altes. En aquest curs tractarem sobretot el sentit (a).

Recorrerem les reflexions d'alguns autors que han teoritzat sobre la cultura i sobre la relació que hi mantenim, a fi de permetre els estudiants de situar el problema en les seves coordenades actuals, i contribuir a familiaritzar-los amb les obres d'alguns pensadors.

Temari:

1. Introducció i antecedents: el mite de Prometeu, la *paideia* grega, la *cultura animi* romana, el culte renaixentista de la lletra
2. J.-J. Rousseau crític de la il·lustració
3. Nietzsche i el simulacre de la cultura
4. Freud i el malestar en la cultura
5. Benjamin i la cultura de masses
6. Cassirer i les formes de la cultura
7. Lévi-Strauss i el llenguatge com a condició
8. Cultura de masses, contracultura, situacionisme
9. Un debat contemporani: Sloterdijk / Habermas

Bibliografia bàsica:

- D. KAMBOUCHNER, "La culture", dins D. KAMBOUCHNER (dir), *Notions de philosophie, III*, París, Gallimard, 1995, col. "Folio Essais", pp. 445-568
- Ph. BENETON, *Histoire de mots: culture et civilisation*, París, Presses de la Fondation Nationale des Sciences Politiques, París, 1975
- A. L. KROEBER i C. KLUCKHOHN, *Culture. A Critical Review of Concepts and Definitions*, Nova York, 1952
- T. S. ELIOT, *Notas para la definición de la cultura*, Barcelona, Bruguera, 1984
- D. SOBREVILLA (ed.), *Filosofía de la cultura*, Madrid, Trotta, 1998
- C. JENKS, *Culture*, Londres i Nova York, Routledge, 1993
- N. ELIAS, *El proceso de la civilización*, México, F.C.E., 1987

Bibliografia específica per als temes del programa:

- Tema 1: W. JAEGER, *Paideia: los ideales de la cultura griega*, México, FCE, 1957
- Tema 2: J.-J. ROUSSEAU, "Discurs sobre l'origen i els fonaments de la desigualtat entre els homes", dins *Discursos*, Barcelona, Eds. 62, 1983
- Tema 3: Selecció de fragments de NIETZSCHE que s'indicarà a classe.
- Tema 4: S. FREUD, "El malestar en la cultura", dins *Escrits de crítica de la cultura*, Barcelona, Eds. 62, 1984
- Tema 5: W. BENJAMIN, *L'obra d'art a l'època de la seva reproductibilitat tècnica*, Barcelona, Eds. 62, 2004
- Tema 6: E. CASSIRER, *Las ciencias de la cultura*, México, FCE, 1951
- Tema 7: CLAUDE LÉVI-STRAUSS, *Raça i història*, Barcelona, Eds. 62; *Raza y cultura*, Madrid, Càtedra
- Tema 8: HANNA ARENDT, "La crisis en la cultura: su significado político y social", dins *Entre pasado y futuro*, Barcelona, Península
- Tema 9: P. SLOTERDIJK, *Normas para el parque humano*, Madrid, Siruela, 2000

Sistema d'avaluació:

Examen final, que constarà de dues parts.

La primera serà sobre els temes desenvolupats a classe.

La segona serà el comentari d'un text. Aquesta segona part podrà ser substituïda per un treball personal dirigit sobre un dels mateixos tres textos.